

DE KRACHT VAN DE PSYCHOLOGIE IN DE OUDERENZORG

Inschrijving
symposium
geopend!

SYMPOSIUM TER ERE VAN HET 45-JARIG BESTAAN VAN DE PGD PSYCHOLOGISCHE
EXPERTISE VOOR DE OUDERENZORG, GEORGANISEERD IN SAMENWERKING MET DE NIP-
SECTIE OUDERENPSYCHOLOGIE, GERION EN HET TRIMBOS-INSTITUUT.

BESTEMD VOOR	Ouderenpsychologen en managers in de zorg. Mogelijk ook interessant voor specialisten ouderengeneeskunde, verpleegkundigen, casemanagers, paramedici, geestelijk verzorgers en mantelzorgers.
DATUM	Donderdag 6 oktober 2016 13:00 – 20:00 uur
PLAATS	Postiljon Hotel Bunnik
KOSTEN	E 50,- Leden PgD, NIP-leden en ProGs RINO Noord Holland
OVERIGEN	E 150,-
INSCHRIJVING	www.pgdexptise.nl/agenda
INFORMATIE	info@pgdexptise.nl

De ouderenzorg staat de komende jaren voor grote opgaven. Ouderen stellen, terecht, hoge eisen aan de zorg. Het gebruik van dwangmiddelen is uit den boze en medicatie voorschrijven is steeds minder vanzelfsprekend. De uitdaging is: blijven zoeken naar betere zorg voor kwetsbare ouderen. Met als belangrijke thema's: de kwaliteit van leven, het begrijpen van onbegrepen gedrag, zo lang mogelijk thuis wonen, het integreren van formele en informele zorg, zorgen voor competente en tevreden medewerkers. En dat alles met beperkte financiële middelen.

HOE KAN KENNIS VANUIT DE OUDERENPSYCHOLOGIE DAARBIJ HELPEN?

De ouderenpsychologie heeft zich in de afgelopen decennia sterk ontwikkeld. Dit symposium geeft inzicht in de huidige kennis en geeft ruimte voor de dialoog tussen ouderenpsychologen en managers in de zorg.

PROGRAMMA

DAGVOORZITTER | MARJAN VAN DER LAAR

13:00 ontvangst | met koffie en thee

13:15 opening | Maritza Allewijn: Die goede nieuwe tijd!

Oude vanzelfsprekendheden, zoals de positie en autoriteit van behandelaren, staan ter discussie. Wat betekent dat voor de relatie tussen managers en psychologen? Op welke thema's en op welke manier zullen zij elkaar in de komende tijd vooral moeten weten te vinden?

13:30 lezing | Debby Gerritse: Kaf van koren, weten wat werkt

Er worden veel psychologische en psychosociale interventies ontwikkeld, geëvalueerd en geïmplementeerd in de dagelijkse praktijk van de ouderen zorg. Hoe weten we of die interventies effectief zijn? Hoe worden ze ontwikkeld en hoe wordt de kwaliteit ervan geborgd?

14:00 workshop naar keuze | zie 'beschrijving workshops'

17:00 eten en drinken | ontmoeten en bijpraten

18:30 discussie | met prikkelende aftrap van Henk Geertsema:
Op weg naar kwaliteit van leven

19:00 TED-talk | Saskia Teunisse: Wie beslist?

'Zolang ik beslis, doe ik er toel' is wat mensen met dementie zeggen in wetenschappelijk onderzoek. Autonomie en eigen regie zijn richtinggevend in de zorg van vandaag, maar wat is het prijskaartje dat daar aan hangt? En kan hulp niet juist, hoe paradoxaal ook, versterkend werken op de autonomie? Kortom: Wie beslist: de cliënt, de professional, of de samenleving?

19:30 niet te missen afsluiting | Oud Worden met Zorg

20:00 einde

BESCHRIJVING VAN DE WORKSHOPS

1. OPKRABBELEN: GERECHTVAARDIGD OPTIMISME

Debby van Rhijn, Marieke Terwel en Marja Vink

Rondom thema's zoals angst, depressie en cognitieve beperkingen is therapeutisch optimisme gerechtvaardigd, óók als deze problemen zich voordoen bij mensen op hoge leeftijd of met ernstige en chronische gezondheidsproblemen. Binnen de ouderenzorg zijn de afgelopen jaren verschillende therapieën voor deze doelgroep ontwikkeld. Deze workshop geeft een inkijkje in een paar vernieuwende vormen van psychologische behandeling en hoe deze helpen om weer op te krabbelen, zowel binnen de Geriatrische Revalidatiezorg (GRZ) als thuis of in zorginstellingen. Een workshop die blij en hoopvol stemt!

2. VAN KLACHT NAAR KRACHT: OPLOSSINGSGERICHT WERKEN IN ZORGINSTELLINGEN

Marjon Klaver

Continuïteit in psychisch functioneren en een persoonsgerichte inzet met specifieke aandacht voor autonomie en empowerment: belangrijke tendensen in de zorg aan ouderen. Oplossingsgerichte therapie is een niet-probleemgerichte vorm van psychotherapie die aansluit bij deze tendensen. Met de focus op de waarden en krachten van de cliënt leert deze zijn potentiaal te ontdekken en in te zetten. In deze workshop worden de basisprincipes van oplossingsgerichte therapie geoefend en ervaren en gekoppeld aan de specifieke kenmerken van de ouderengroep. Daarnaast aandacht voor het implementeren van oplossingsgerichte werkwijzen in vaak vooral probleemgerichte zorginstellingen.

BESCHRIJVING VAN DE WORKSHOPS

3. LEVEN MET DEMENTIE: DE PSYCHOLOGIE VAN WAARDIG EN TROTS

Maritza Allewijn en Gijs Lauret

Hoewel de diagnose dementie voor ouderen nog steeds hun grootste schrikbeeld is, blijkt kwaliteit van leven ook na de diagnose zeker mogelijk. Processen als verwerking, adaptatie en coping leiden uiteindelijk tot een nieuw en aanvaardbaar evenwicht. Behoud van ervaren eigenwaarde en sociale steun blijken hierbij belangrijke voorwaarden. In deze workshop koppelen we theorie aan de ervaringen van mensen met dementie, zoals zij deze bespreken in een Kopgroep. Ook aandacht voor de vraag hoe zorginstellingen adaptatie en sociale steun kunnen faciliteren.

4. MANTELZORG: INVESTEREN IN SAMENREDZAAMHEID

Iris van Asch en Ingrid van de Ven

Mantelzorg geven en ontvangen zet relaties vaak flink onder druk, zeker als er sprake is van dementie of andere hersenaandoeningen. Geregeld zien we in de praktijk dat mensen elkaar minder goed gaan begrijpen en het moeilijk vinden hier samen een weg in te vinden. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen richten zich op continuïteit: langer thuis wonen en meer ruimte voor mantelzorg in instellingen. Hierdoor wordt de focus op het sociale netwerk steeds belangrijker. In deze workshop richten we ons op verschillende relationele aspecten tussen persoon met dementie en mantelzorger. Daarnaast gaan we in op kansen om binnen en buiten de muren van de zorginstelling relaties binnen het sociale netwerk in stand te houden of te verstevigen.

5. DAAR WIL IK WONEN/WERKEN: HET IMAGO VAN HET VERPLEEGHUIS

Bernadette Willemsen en Leny Haaring

Als we de berichten in de media moeten geloven is het niet goed gesteld met de verpleeghuiszorg in Nederland. Tegelijkertijd kijkt het buitenland met interesse naar hoe wij onze verpleeghuiszorg inrichten. En ontplooiën zorgaanbieders allerlei mooie initiatieven in het kader van het verbeterprogramma Waardigheid en Trots. Wat draagt nu vooral bij aan verpleeghuiszorg waarbij bewoners zich thuis voelen en waar medewerkers met trots werken? In deze workshop richten we ons op deze vraag en combineren we kennis uit wetenschappelijk onderzoek met mooie voorbeelden uit de praktijk.

BESCHRIJVING VAN DE WORKSHOPS

6. RUIMTE VOOR SEKSUALITEIT: IS DAT NODIG?

Ingrid van Kempen

Intimiteit en seksualiteit blijven gedurende het hele leven basisbehoeften van mensen en zijn onlosmakelijk verbonden aan kwaliteit van leven. Dus ook bij de ouder wordende mens. Toch is seksualiteit vaak nog een groot taboe voor veel professionals en in veel zorginstellingen. In deze workshop gaan we eerst in op de theorie rond seksualiteit van ouderen. Wat zijn de gevolgen voor ouderen op het gebied van seksualiteit van veroudering of ziekte? Tegen welke problemen lopen ouderen aan? Gebrek aan privacy? Of is er meer? Daarna gaan we in op de vraag hoe we binnen zorgorganisaties ruimte creëren voor het bespreken van seksualiteit en intimiteit? Hoe kunnen professionals zich bewust worden dat ook ouderen seksuele gevoelens hebben en dat dit niet vies of problematisch hoeft te zijn? Wat kunnen de manager en de psycholoog hierin betekenen?

7. BEGREPEN GEDRAG: EEN ZORG MINDER

Lindy Hartman

Preventie en behandeling van onbegrepen gedrag neemt binnen instellingen een prominente plaats in; voor mensen met complexe zorgvragen zoals gedragsproblemen komen immers in instellingen wonen. Methodisch en multidisciplinair werken aan preventie, vroegsignalering en adequate behandeling van onbegrepen gedrag zijn een must voor het borgen van de kwaliteit van leven van de mensen die aan onze zorg zijn toevertrouwd. De inspectie voor de gezondheidszorg zal zorgorganisaties en psychologen hierop ook aanspreken, uitgaande van door hen geformuleerde de acht kernelementen. Ook zullen psychologen steeds meer betrokken worden bij gedragsmatige behandeling thuis, aan cliënten, mantelzorgers en thuiszorgteams. In deze workshop zullen we op interactieve wijze proberen de verschillende perspectieven te verenigen en de neuzen dezelfde richting op te krijgen. Ligt een win-win situatie binnen handbereik?

MET MEDEWERKING VAN

Maritza Allewijn is Gz-psycholoog bij De Rijnhoven, Harmelen en directeur van de PgD Psychologische expertise voor de ouderenzorg. Haar specialisaties zijn de psychologie van leven met dementie en de begeleiding van zorgteams in de ouderenzorg.

Iris van Asch is psycholoog en werkzaam als wetenschappelijk medewerker bij het programma Ouderen van het Trimbos-instituut. Zij houdt zich voornamelijk bezig met het ontwikkelen en onderzoeken van (e-)interventies voor thuiswonende mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Sarah Blom is kunstenaar, muzikant, (gepromoveerd) ouderenpsycholoog en voormalig mantelzorgster voor haar inwonende grootmoeder die dementie had.

Debby Gerritsen is ouderenpsycholoog en programmaleider van het Mental Health onderzoek van de afdeling Eerstelijngeneeskunde van het Radboudumc.

Henk Geertsema is Gz-psycholoog en verbonden aan GERION-VuMC. Hij is gespecialiseerd in onderwijskundige vraagstukken, ethische aspecten van psychologische hulpverlening en wilsbekwaamheid.

Leny Haaring is Gz-psycholoog, gedragstherapeut en docent en werkt als zelfstandig supervisor, trainer en adviseur, vooral in de psychogeriatrische zorg. Haar speciale aandacht gaat naar de begeleiding van verzorgenden.

MET MEDEWERKING VAN

Lindy Hartman is als Gz-psycholoog werkzaam bij Zorggroep Almere, voor kwetsbare ouderen die intramuraal wonen of thuis. Speciale aandacht gaat uit naar onbegrepen gedrag, dementie, Parkinson, onderwijs ontwikkelen en verzorgen, zorgbeleid, zorgvernieuwingsprojecten, teambegeleiding en zo lang mogelijk thuis wonen met kwaliteit van leven.

Ingrid van Kempen is als Gz-psycholoog en seksuoloog werkzaam bij BrabantZorg. Haar specialisatie is seksualiteit en intimiteit in de ouderenzorg. Ze pleit al enige jaren via de landelijke media en via onderwijs voor meer ruimte voor seksualiteit en intimiteit in zorginstellingen.

Marion Klaver is Gz-psycholoog en cognitief gedragstherapeut bij Maria-Oord, Careyn en docent en supervisor. Haar specialisaties zijn oplossingsgerichte – en mediatieve psychotherapie met cliënten met NAH en hun omgeving.

Marjan van de Laar is Gz-psycholoog bij Brabantzorg (behandel en kenniscentrum regio Uden-Schaijk) en bij Praktijk voor psychologie (Nijmegen). Voorzitter van de sectie ouderenpsychologie en bestuurslid van de sector gezondheidszorg van het Nederlands Instituut van psychologen (NIP).

Gijs Lauret is Gz-psycholoog namens Vivium Zorggroep. Hij heeft ruime ervaring met intra- en extramuraal werkzaamheden en begeleidt sinds 2014 wekelijks een kopgroep op een psychogeriatrische dagbehandeling.

Debby van Rhijn is Gz-psycholoog bij Zorgspectrum in Houten en Vianen. Zij is aangesloten bij ParkinsonNet en biedt individuele behandeling aan thuiswonende Parkinsonpatiënten.

MET MEDEWERKING VAN

Marieke Terwel is Gz-psycholoog en cognitief gedragstherapeut bij Laurens Antonius Binnenweg, centrum voor revalidatie en geriatrie, in Rotterdam. Zij is auteur van de boeken 'Alles is revalidatie' over het CVA-revalidatieprogramma Laurens Therapeutisch Klimaat, en de 'DenkWijzertraining' over groepsgewijze cognitieve revalidatie bij beperkingen in het geheugen, de aandacht en het executief functioneren (verschijnt in september 2016).

Ingrid van de Ven is Gz-psycholoog bij Zorgpartners Midden-Holland en Tandem. Zij is in opleiding tot cognitief gedragstherapeut en momenteel bezig met haar N=2 over de behandeling van aanpassingsstoornissen bij mantelzorgers. Ze is betrokken bij de ontwikkeling van de interventie "Samen verder na de diagnose", die zich richt op het versterken van de relatie tussen persoon met dementie en mantelzorger.

Marja Vink is klinisch psycholoog bij Zorgspectrum, Nieuwegein en bij GERION/VUmc. Zij is hoofdopleider van de Profielopleiding Ouderenspsycholoog en redacteur van het Handboek Ouderenspsychologie.

Saskia Teunisse is gepromoveerd klinisch psycholoog en klinisch neuropsycholoog, gespecialiseerd in ouderen en werkzaam bij de Transferafdeling van de Amstelring en bij GERION/VUmc. Zij heeft als universitair docent onder meer in Aberdeen en Londen gewerkt. Haar specifieke expertise is wilsbekwaamheid.

Bernadette Willemse is psycholoog en hoofd van het programma Ouderen van het Trimbos-instituut. Sinds 2008 doet zij onderzoek in de verpleeghuiszorg voor mensen met dementie, van klein tot grootschalig, met de Monitor Woonvormen Dementie. Ze is gespecialiseerd in persoonsgerichte zorg een belangrijk onderwerp, wat ook uit haar proefschrift blijkt. Haar aandacht gaat uit naar manieren om deze zorgvisie daadwerkelijk in de praktijk te brengen. Daarnaast heeft zij tien jaar als psycholoog in een verpleeg- en verzorgingshuis gewerkt.